

Periode 1: Demokrati og medborgerskap

Kommunevalg 2019

Oversikt

I høst er det kommunevalg! Vi skal i perioden frem mot høstferien arbeide med tverrfaglig tema *demokrati og medborgerskap*. Her står det:

«Demokrati og medborgerskap som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kunnskap om demokratiets forutsetninger, verdier og spilleregler, og gjøre dem i stand til å delta i demokratiske prosesser. Opplæringen skal gi elevene forståelse for sammenhengen mellom demokrati og sentrale menneskerettigheter som ytringsfrihet, stemmerett og organisasjonsfrihet. De skal få innsikt i at demokratiet har ulike former og uttrykk.» Utdanningsdirektoratet, 2019

Vi skal derfor lære om viktige **begreper** som hjelper oss å forstå dette tema. Vi skal arbeide med ulike **læringsstrategier** og erfare hvordan vi kan påvirke samfunnet vi lever i. I denne perioden skal vi derfor arbeide tverrfaglig med tema i fagene samfunnsfag, krle, norsk og engelsk. Andre fag som matematikk vil kunne arbeide med mindre deler av tema innenfor eksempel statistikk.

Når

Arbeidet vil vare fra uke 35 til uke 40 (6 uker).

Sentrale begreper for perioden

Samfunnsfag	Krle	Norsk	Engelsk
Demokrati	Etikk	Retorikk	Demokrati
Politiske partier	Moral	Kommunikasjon	Kommunikasjon
Kommune	Normer	Debatt	Multikulturisme
Fylke	Verdier	Diskusjon	Identitet
Maktfordeling	Identitet		
Valgsystem	Menneskerettigheter		
	Filosofi		
	Eksistensielle spørsmål		

Sosiale mål for klassen

Vi skal som klasse arbeide sammen for å skape trygghet og respekt for hverandre. I første skoleuke utarbeidet vi trivselsregler som vi skal arbeide for å følge og opprettholde. Vi har snakket sammen om konsekvenser dersom vi ikke følger klassens trivselsregler og skolens reglement.

Vi vil i perioden arbeide selvstendig og i grupper. Vi skal øve på hvordan vi *kommuniserer* med hverandre og samarbeider i gruppearbeid. Dette vil for eksempel handle om:

- Hvordan snakker vi sammen dersom vi er uenige?
- Hvordan fordeler vi arbeidsoppgaver?

Læringsmål

Under vil vi beskrive hvordan vi vil arbeide med tema i de ulike fag. Spesifikke læringsmål fra uke til uke vil gis i undervisningen og legges ut på planene i Itslearning.

Samfunnsfag

I samfunnsfag handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om å gi elevene kunnskap om demokratiets forutsetninger, verdier og spilleregler, og gjøre dem i stand til å delta i demokratiske prosesser. Opplæringen skal gi elevene forståelse for sammenhengen mellom demokrati og sentrale menneskerettigheter som ytringsfrihet, stemmerett og organisasjonsfrihet. De skal få innsikt i at demokratiet har ulike former og uttrykk og øve opp evnen til å tenke kritisk, lære seg å håndtere meningsbrytninger og respektere uenighet. Gjennom arbeidet med temaet skal elevene lære hvorfor demokratiet ikke kan tas for gitt, og at det må utvikles og vedlikeholdes.

Norsk

I norskfaget handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om å utvikle elevenes muntlige og skriftlige retoriske ferdigheter, slik at de kan gi uttrykk for egne tanker og meninger og delta aktivt i samfunnsliv og demokratiske prosesser. Elevene øver opp evnen til kritisk tenkning gjennom kritisk arbeid med tekster og ytringer, og lærer seg å håndtere meningsbrytninger gjennom refleksjon, dialog og diskusjon. Lesing av skjønnlitteratur og sakprosa gir elevene innblikk i andre menneskers livssituasjon og utfordringer. Dette kan bidra til forståelse, toleranse og respekt for andre menneskers synspunkter og perspektiver, og legge grunnlag for konstruktiv samhandling.

Krle.

I KRLE handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om at elevene deltar i etisk refleksjon og får øvelse i å ta ulike perspektiver. KRLE bidrar til å styrke elevenes evne til å håndtere utfordrende spørsmål og være åpne for andres synspunkter i et mangfoldig samfunn. Gjennom etisk refleksjon settes elevene i stand til å problematisere makt og utenforskap og til å stille spørsmål ved gjengse normer.

Engelsk.

Gjennom å bruke sine språklige ferdigheter og kompetanse i arbeidet med demokrati og medborgerskap skal eleven få økt forståelse for ulike samfunn og kulturer. Dette kan også forebygge fordommer, utvikle toleranse og gi elevene grunnlag for å bli aktive samfunnsborgere.

Vurdering

For denne perioden vil vi vurdere fremgang i de enkelte fag. Dette vil gjøres gjennom skriftlig arbeid og muntlig arbeid.

Vi vil arbeide med vurdering på 3 ulike områder:

Fag: her skal vi vurdere oss opp mot fagets kompetansemål. For eksempel: Har vi oversikt over viktige begreper? Kan vi drøfte eller forklare demokrati?

Læringsstrategier: Vi skal lære å vurdere oss selv. Hvordan ligger jeg an for å komme i mål? Hvordan lærer jeg best? Hva må jeg gjøre for å lære meg dette? Dette vil vi arbeide med i alle fag. Vi skal bli mestre på å lære! Under ligger et VØSL-skjema som kan være en god start for å lære seg å følge med på egen læringsprosess.

Sosiale mål: underveis skal vi som klasse vurdere og arbeide med de sosiale målene. Tar vi hensyn til hverandre? Hvordan kan vi bidra for å ha et godt klassemiljø? Sosial læring går hånd i hånd med faglig læring.

VØSL - skjema

<u>V</u> et	Ønsker å lære	<u>S</u> lik skal jeg lære	<u>L</u> ært

Nyttige lenker:

Utdanningsdirektoratet, demokrati og medborgerskap:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/overordnet-del/prinsipper-for-laring-utvikling-og-danning/tverrfaglige-temaer/demokrati-og-medborgerskap/>

Lærerblogg, hva handler demokrati og medborgerskap om?

<https://martinjohannessen.blogspot.com/2018/10/om-demokrati-og-medborgerskap.html>

Hvordan støtte eleven om vurdering, Solneset Skole:

<http://solneset.tromsokolen.no/index.php?artID=569>